

PROF. DR MIJAT DAMJANOVIĆ
ASIST. MR SNEŽANA ĐORĐEVIĆ

IZAZOVI MODERNOJ UPRAVI I UPRAVLJANJU

HRESTOMATIJA

BEOGRAD, 1995.

Copyright © Mijat Damjanović, Snežana Đorđević, 1995.

Prvo izdanje 1995.

Sva prava su zaštićena. Nijedan deo ove knjige ne može biti korišćen bez dozvole autora, u pisanoj formi, izuzev kraćih citata (koji ne prelaze 1000 reči) za potrebe prikazivanja ili profesionalnog rada.

Recenzenti

Prof. dr BRANKO PRIBIĆEVIĆ

Prof. dr LJUBOMIR MADŽAR

Prof. dr STEVAN LILIĆ

Izdavači

TIMIT

PRAVNI FAKULTET

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

INSTITUT ZA POLITIČKE STUDIJE

Urednici

ALEKSANDAR VLADISAVLJEVIĆ

NEBOJŠA VLADISAVLJEVIĆ

Prevodioci

NIKOLA ČAJKANOVIĆ

VERA MILKIĆ-NEDELJKOVIĆ

MIRA GAVRILOVIĆ

MILAN PARMAKOVIĆ

Redaktori prevoda

Prof. dr MIJAT DAMJANOVIĆ

Asist. mr SNEŽANA ĐORĐEVIĆ

Lektor i korektor

IRENA POPOVIĆ-GRIGOROV

Štampa

TAŠPRINT

Ilije Garašanina 26, Beograd

ISBN 86-7006-005-1

Sadržaj

Autori eseja 3

Zahvalnosti 5

I UVODNI PRISTUP

– MIJAT DAMJANOVIĆ, SNEŽANA ĐORĐEVIĆ 7

II SAVREMENE PROMENE I TENDENCIJE U SVETU 55

FRIDRIH A. HAJEK: Da li je socijalizam bio greška? 57, FRIDRIH A. HAJEK: Fatalna umišljenost 89, ROBERT DAL: Društvena realnost i „slobodna tržišta“, (pismo prijateljima u Istočnoj Evropi) 113, DEJVID HELD: Demokratija, država-nacija i globalni sistem 121, DANIJEL BEL: Neki nagoveštaji za XXI vek 159, MAJKL VOLCER: Savremeni tribalizam 171, DŽON LUKAČ: Država na kraju modernog doba 181, ČARLS TILI: Budućnost evropskih država 203, FRENSIS FUKUJAMA: Kapitalizam i demokratija – karika koja nedostaje 215, DŽEJMS M. BJUKANEN: O strukturi privrede: ponovno isticanje nekih klasičnih osnova 225, DŽEJMS M. BJUKANEN: Ostvarenje ekonomske reforme 237, DŽEJMS M. BJUKANEN: Potencijal i granice društveno organizovanog čovečanstva 249.

III KA NOVOM POLITIČKOM PORETKU 263

ROBERT DAL: Druga demokratska transformacija: od grada-države do države-nacije 265, ROBERT DAL: Demokratija u svetu sutrašnjice 281, ENDRJU VINSENT: Priroda države 295, DEJVID HELD: Pogledi na modernu državu 327, DŽEJMS FIŠKIN: Oblici demokratije 369, DŽEJMS FIŠKIN: Političko-ekonomski sistemi – problem demokratskih tranzicija 381, RODŽER KING: Organizovano javno delovanje i proces u modernoj državi 395, ĐOVANI SARTORI: Ni predsednički sistem, ni parlamentarizam 421, DŽEJMS FIŠKIN: Nalaženje prave mere 437, MAJKL ŠADSON: Granice teledemokratije 445, JOZEF ŠTIGLIC: O ekonomskoj ulozi države 451, DŽERALD DVORKIN: Da li je veći izbor bolji nego manji izbor? 509, KENET EROU: Paradoksi 529, DENIS MILER: Preraspodela 539.

IV PUTEVI ADMINISTRATIVNE I MENADŽERIJALNE
TRANSFORMACIJE 555

PITER DRAKER: Budućnost je počela 557, POL KENEDI: Japanski „plan“ za svet posle 2000. godine 565, DEJVID OZBORN: Američka perestrojka 591, DŽEFRI FEFER: Moć u organizacijama 611, HENRI MINCBERG: Ko treba da kontroliše korporaciju? 633, TERI KUPER: Javne obaveze javnog administratora: kontinuum javno – privatno u demokratskom društvu 661, ROBERT BENET: Decentralizacija, lokalna vlada i tržište: postoji li raspored zadataka za period posle uspostavljanja države blagostanja u planskim i tržišnim privredama? 689, GREGORI STREJB: Primena strategijskog odlučivanja u lokalnoj upravi 713, EDGAR ŠAIN: Upravljanje i tehnologija informacija, dve subkulture u sukobu? 729, MANUEL KASTELS: Informacioni način razvoja i prestrukturisanje kapitalizma 745, MANUEL KASTELS: Tehnologija informacija, prestrukturisanje odnosa kapital-rad i uspon dvojnog grada 763.

Summary 783

Résumé 787

Indeks pojmova 791

Indeks autora 799

Autori eseja

- Arrow Kenneth – Stanford University, California, (dobitnik Nobelove nagrade za Ekonomiju)
- Bell Daniel – Harvard University, Massachusetts
- Bennett Robert – London School of Economics
- Buchanan M. James – George Mason University, Center for Study of Public Choice (dobitnik Nobelove nagrade za ekonomiju)
- Castells Manuel – Berkeley University, California
- Cooper Terry
- Dahl Robert – Yale University, Connecticut
- Drucker Peter – Claremont, California
- Dworkin Gerald – MIT, Cambridge, Massachusetts
- Fishkin James – Darrell K. Royal Regents Chair in Government, Law and Philosophy University, Austin, Texas
- Fukuyama Francis – RAND Corporation, Washington D.C.
- Hayek von Friedrich – dobitnik Nobelove nagrade za ekonomiju
- Held David – Stanford University, California
- Kennedy Paul – Yale University, Connecticut
- King Roger – Humberside College of Higher Education, England
- Lukacs John – publicista, New York, NY
- Mintzberg Henry – McGill University, dvostruki dobitnik McKinsey nagrade
- Mueller Dennis – Department of Economics, University of Maryland, College Park, MD
- Osborne David – Progressive Policy Institute, Berkeley, California
- Pfeffer Jeffrey – Stanford University, California
- Sartori Giovanni – Stanford University, California
- Schein Edgar – Sloan School of Management, MIT, Massachusetts
- Shudson Michael – University of California, San Diego
- Stiglitz E. Joseph – Stanford University, California
- Streib Gregory – School of Public Administration and Urban Studies, Georgia State University
- Tilly Charles
- Vincent Andrew – University College, Political Sciences, Cardiff, Wales
- Waltzer Michael – Princeton University, New Jersey

"Sloboda i demokratija su za ljude i ne mogu biti osigurane mimo i nezavisno od njih. No, da bi ljudi postali angažovani i delotvorni demokratski subjekti, oni, pored ostalog, moraju da nauče vrednosti i funkcionalne karakteristike i slobode i demokratije. Za to su, uz ostalo, potrebne i dobre knjige. U tome je nesporno društveno opravdanje za objavljivanje takvih knjiga kao što je ova hrestomatija..."

Ljubomir Madžar

"Smatram da treba imati u vidu važnu činjenicu da nam ova hrestomatija 'otvara vrata' prema mnogim najvažnijim naučnim doprinosima u ovoj oblasti istraživanja, koja su nam u velikoj meri nedostupna u sadašnjim okolnostima."

Branko Pribićević

"Može se konstatovati da je tekst uvodnog izlaganja za hrestomatiju veoma studiozan i savesno urađen i da su ispunjeni svi stručni i naučni standardi u njegovoj izradi."

Stevan Lilić